

Суверенний ШІ у правосудді: виклики національній безпеці та гарантії захисту персональних даних

Автор: Берназюк Ян

Організація: Верховний Суд

Видання: Конституціоналіст · 2026

Дата публікації: 2026-04-13

Постійна адреса: <https://constitutionalist.com.ua/suverennyj-shi-u-pravosuddi-vyklyky-natsionalnij-bezpetsi-ta-harantii-zakhystu-personalnykh-danykh/>

Відомості про матеріал

НАЦІОНАЛЬНА ШКОЛА СУДДІВ УКРАЇНИ

ВІДДІЛ ПІДГОТОВКИ СУДДІВ

Програма підготовки та підвищення рівня кваліфікації помічників суддів Вищого антикорупційного суду

23 березня 2026 року

Ян БЕРНАЗЮК,

суддя Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду,

доктор юридичних наук, професор

Зміст

- 1 Нормативні межі використання ШІ в судовій системі України
- 2 Ризики для незалежності суду, національної безпеки та захисту персональних даних
- 3 Суверенний ШІ як модель контрольованої й безпечної цифрової спроможності держави
- 4 Міжнародні та національні приклади розбудови суверенного ШІ
- 5 Практичні орієнтири для судової влади України

Засади використання інструментів штучного інтелекту у ВАКС (наказ № 56 від 19.12.2024)

- Сфери використання ШІ:
- Аналіз та узагальнення великих обсягів даних
- Автоматизація повторюваних робочих процесів
- Оформлення й візуалізація робочих звітів, графіків, діаграм тощо
- Пошук нових ідей і підходів до організації робочих процесів
- Створення контенту, ведення вебсторінок ВАКС у соціальних мережах
- Створення чат-ботів для забезпечення зворотного зв'язку від відвідувачів ВАКС та учасників судових процесів
- Підвищення професійної кваліфікації працівників ВАКС, зокрема шляхом навчання методів пошуку матеріалів для саморозвитку

Засади використання інструментів штучного інтелекту у ВАКС (наказ № 56 від 19.12.2024)

- Завантаження службових документів ВАКС до інструментів ШІ (зокрема тих, що працюють на базі хмарних технологій загального доступу) не допускається.
- Використання ШІ у судочинстві повинно ґрунтуватися на незалежності суду та не має впливати на об'єктивність судового процесу чи замінювати внутрішнє переконання судді.
- Працівники Суду зобов'язані дотримуватись вимог щодо захисту інформації з обмеженим доступом та самостійно оцінювати ризики під час роботи з інструментами ШІ.

Засади використання інструментів штучного інтелекту у ВАКС (наказ № 56 від 19.12.2024)

- 4. ШІ впроваджується з метою оптимізації витрат матеріальних ресурсів та підвищення рівня діджиталізації як складової ефективного управління судом
- 5. Будь-які результати, згенеровані ШІ (юридичні тексти, аналітика, переклади), підлягають обов'язковій перевірці на предмет точності, правдивості та відповідності чинному законодавству
- 6. Засади використання ШІ підлягають регулярному перегляду з урахуванням появи нових технологічних досягнень, кіберзагроз та змін у національному законодавстві

Стратегія Вищого антикорупційного суду на 2026–2028 роки, (рішення зборів суддів ВАКС № 1 від 20.11.2025)

- Зростання операційної ефективності суду через використання ШІ та засобів цифровізації
- Визначення процесів для оптимізації через ШІ, періодичний перегляд політики його використання та індивідуалізоване навчання колективу
- Посилити кібербезпеку та забезпечити захист інформаційних ресурсів

Стратегія Вищого антикорупційного суду на 2026–2028 роки, (рішення зборів суддів ВАКС № 1 від 20.11.2025)

- 4. Реагування на випадки поширення персональної інформації щодо суддів, публікації приватної інформації, незаконного оприлюднення записів
- 5. Створення внутрішнього протоколу кризового реагування та підвищення обізнаності суддів щодо кібербезпеки
- 6. Упровадження безпечних ІТ-рішень для використання робочої е-пошти

Opinion № 26 (2023) of CCJE Moving forward: the use of assistive technology in the judiciary

- Контроль над інструментами обробки даних може фактично передавати процес ухвалення рішень у руки тих, хто їх розробляє, що створює загрозу інституційній незалежності судової влади.
- Технології можуть забезпечити можливість здійснення судової влади держави за будь-яких обставин, включаючи надзвичайні чи екстрені ситуації, за умови дотримання принципу верховенства права.
- Інструменти обробки даних можуть впливати на управління справами шляхом нав'язування орієнтованих на ефективність підходів, що потенційно суперечать автономії судового ухвалення рішень.

Opinion № 28 (2025) of CCJE On the importance of judicial well-being for the delivery of justice

- Ризики безпеки виходять за межі фізичних загроз і охоплюють суттєві вразливості у сфері кібербезпеки та захисту даних; судді працюють із чутливою персональною та процесуальною інформацією, що робить їх потенційними цілями кібератак і витоків даних
- Допоміжні технології повинні використовуватися лише для підтримки та зміцнення верховенства права і не повинні застосовуватися для прогнозування або заміни ухвалення рішень конкретним суддею

Кодекс суддівської етики (СТАТТЯ 16)

- Використання суддею технологій штучного інтелекту є допустимим, якщо це:
- не впливає на незалежність та неупередженість судді,
- не стосується оцінки доказів,
- не стосується процесу ухвалення рішень,
- не порушує вимог законодавства.

Коментар до Кодексу суддівської етики, затверджений рішенням Ради суддів України від 02.03.2026 № 14

- організація та систематизація доказів, наприклад, створення хронології подій на основі документів, індексація великих масивів текстових доказів для полегшення пошуку, виявлення дублікатів
- аналіз структурованих даних: наприклад, аналіз фінансових транзакцій на предмет нетипових операцій у справах про економічні злочини
- виявлення певних об'єктів на фото- чи відеоматеріалах (наприклад, розпізнавання облич або номерних знаків) (при цьому висновок про значення цього об'єкта робить суддя)
- ефективно обробляти великі обсяги інформації, знаходити тенденції, виявляти зв'язки
- пошук релевантної практики (як допоміжна функція)

Коментар до Кодексу суддівської етики, затверджений рішенням Ради суддів України від 02.03.2026 № 14

- Оцінка доказів не може бути делегована ШІ
- ШІ не може пропонувати результат справи (наприклад, рішення про задоволення)
- ШІ не може здійснювати юридичну кваліфікацію фактів
- Суддя не може використовувати ШІ для визначення пріоритетності чи достовірності доказів
- Заборонено автоматизоване визначення достовірності чи важливості доказів
- Заборонено тлумачення права та ухвалення рішень
- Заборонена підготовка мотивувальної частини рішень без контролю з боку судді
- Заборонено делегування ухвалення рішення ШІ, оскільки це означало б відмову від суддівської функції та відповідальності

Положення про використання технологій ШІ працівниками Апарату ВС (Наказ від 08.12.2025 № 117)

- узагальнення судової практики з метою забезпечення її єдності

- аналіз судових рішень із метою виявлення системних причин виникнення спорів (превентивне правосуддя) та підготовки пропозицій щодо вдосконалення законодавства
- наповнення Базы правових позицій Верховного Суду
- аналіз та узагальнення великих обсягів даних на основі відкритих джерел інформації
- підготовка аналітичних документів і звітів
- автоматизація повторюваних робочих процесів, візуалізація даних у вигляді графіків і діаграм тощо
- створення та поширення інформації про діяльність Верховного Суду, сприяння веденню вебсторінок Верховного Суду в соціальних мережах
- створення чат-ботів, зокрема, для забезпечення зворотного зв'язку з відвідувачами Верховного Суду й учасниками судових процесів
- добір матеріалів для саморозвитку, підвищення кваліфікації та професійного навчання
- пошук нових ідей та підходів до організації робочих процесів
- переклад документів з іноземних мов
- виконання суто технічних завдань (наприклад, перевірка граматики, форматування тексту, транскрибування)

Положення про використання технологій ШІ працівниками Апарату ВС (Наказ від 08.12.2025 № 117)

- ШІ не може замінити професійну діяльність працівника (його критичне мислення, фахове судження, правову кваліфікацію та прийняття остаточного рішення)
- забороняється використовувати загальнодоступні технології ШІ для роботи з інформацією з обмеженим доступом (конфіденційною, таємною та службовою інформацією)
- забороняється опрацювання документів, які містять відомості, що охороняються законом, у тому числі таємницю ухвалення судового рішення та інформацію із закритого судового засідання
- забороняється автоматичне створення проєктів рішень та будь-яких інших процесуальних документів, що ухвалюються у межах судового провадження
- забороняється прогнозувати індивідуальні рішення суддів у конкретних справах
- забороняється опрацювання матеріалів судової справи, що містять персональні дані
- забороняється аналіз та моніторинг поведінки працівників
- забороняється завантажувати службові документи, що містять інформацію з обмеженим доступом, у тому числі персональні дані суб'єктів звернення або учасників процесу, банківську таємницю, адвокатську таємницю тощо

Концепція ЄСІКС (наказ ДСА України від 30.04.2025 № 178)

- Захист інформації в Системі здійснюється шляхом побудови комплексної системи захисту інформації (КСІ) з підтвердженою відповідністю. У Системі повинно обов'язково логуватися: ідентифікація користувачів, результати операцій з обробки інформації та спроби несанкціонованих дій
- Штучний інтелект може бути використаний для деперсоналізації (PII Removal) та маскуванню конфіденційної інформації (Data Masking). Система повинна забезпечити автоматизовану обробку та знеособлення судових рішень відповідно до вимог законодавства про захист персональних даних

Рекомендації з кіберзахисту інформаційно-комунікаційних систем, які використовують технології ШІ (наказ Держспецзв'язку від 23.02.2026 № 154)

- Рекомендації пропонують таксономію специфічних для систем із штучним інтелектом кіберзагроз і заходів з кіберзахисту, які забезпечують усунення негативного впливу від їх реалізації.
- Упередженість у даних може бути наслідком використання іноземних продуктів, які не є адаптованими до українських реалій. Власник забезпечує перевірку моделей на наявність будь-яких упереджень.
- Диференціальна конфіденційність — підхід, що використовується для гарантування того, що аналіз великих наборів даних або навчання моделей ШІ не розкриває окремо вибрані персональні дані в цьому наборі.

Рекомендації з кіберзахисту інформаційно-комунікаційних систем, які використовують технології ШІ (наказ Держспецзв'язку від 23.02.2026 № 154)

- "Отруєння" даних — навмисне внесення спотвореної інформації до навчальної вибірки з метою формування некоректних чи упереджених результатів. Необхідно впроваджувати метрики виявлення відхилень та процедури перенавчання.
- Атака типу "промпт-ін'єкція" — введення маніпулятивних запитів до моделей ШІ з метою обходу механізмів захисту або несанкціонованого отримання інформації. Необхідно впроваджувати жорсткі правила синтаксичної та семантичної перевірки запитів
- Атаки на ланцюги постачання спрямовані на компрометацію програмного забезпечення, що використовується для розробки та роботи моделей ШІ. Необхідний постійний моніторинг усіх компонентів, включно з неоновленими програмними бібліотеками

Рекомендації з відповідального використання штучного інтелекту для правників

- Для підвищення рівня безпеки та повного контролю над потоками даних рекомендовано використовувати версії моделей із відкритим кодом (open-source), які можна розгорнути на власних серверах (self-hosted)
- Правники повинні забезпечити, щоб будь-які персональні дані були видалені або анонімізовані перед введенням інформації в систему ШІ. Це дозволяє уникнути ризику вторинного використання даних для навчання моделей третіми особами

СУВЕРЕННИЙ ШІ

- У новітніх міжнародних документах суверенний ШІ не трактується як повна технологічна ізоляція. Натомість він дедалі частіше розуміється як здатність держави або союзу держав зберігати стратегічну стійкість і реальний вплив на критичні AI-спроможності.
- Суверенний ШІ — це не окремий продукт і не обов'язково "власна велика модель" держави, а система контрольованих спроможностей, що дозволяє зменшити критичну залежність від зовнішніх постачальників, інфраструктурних обмежень і непрозорих механізмів управління

ОЗНАКИ СУВЕРЕННОГО ШІ

- Стратегічний контроль над критичними AI-можливостями.
- Гарантований доступ до обчислювальних потужностей
- Контроль над даними, моделями та їх національною/мовною придатністю
- Територіально або операційно контрольована інфраструктура.
- Інституційна спроможність оцінювати, тестувати, сертифікувати й супроводжувати безпечне використання передових AI-систем

Індія: найвиразніше поєднання sovereign compute і sovereign model.

- Індія сьогодні є світовим лідерів у розбудові суверенного штучного інтелекту.
- Держава не просто купує готові іноземні рішення, а створює власну потужну базу: у 2026 році уряд планує розгорнути національну мережу обчислювальних центрів (понад 38 тисяч спеціалізованих процесорів), що стануть фундаментом цифрової безпеки країни.
- Ключовим досягненням стала розробка BharatGen — першої у світі державної мовної моделі, яка здатна працювати одночасно 22 офіційними мовами Індії. Це приклад того, як поєднання державних інвестицій та технологічного контролю дозволяє системі правосуддя та управління працювати на власних, а не запозичених алгоритмах

Велика Британія: суверенність через value chain, інвестиції й підтримку національних AI-компаній

- Британська модель суверенного ШІ демонструє інший підхід: не створення єдиної державної моделі, а посилення національного контролю над критичними ланками AI-екосистеми.
- Уряд Великої Британії оголосив про запуск у квітні 2026 року проєкту суверенного ШІ з бюджетом до 500 млн фунтів стерлінгів, для інвестування в британські AI-компанії та підтримки їх у критичних частинах AI value chain.
- Це свідчить про курс на зміцнення власних обчислювальних, інвестиційних і технологічних спроможностей держави у сфері ШІ.

Франція: поєднання інфраструктури, суверенного evaluation capacity та екосистеми

- Це один із найбільш комплексних європейських підходів до суверенного ШІ.
- 1. У 2025 році створено INESIA — національний інститут оцінювання та безпеки ШІ, покликаний аналізувати системні ризики й надійність AI-систем.
- 2. Франція інвестує у суверенну AI-інфраструктуру та суперкомп'ютерні потужності як елемент цифрового суверенітету.
- 3. AI Factory France формує екосистему, що поєднує суперкомп'ютери, data spaces, моделі та експертну підтримку для досліджень, інновацій і публічних сервісів.
- Це свідчить про курс на посилення національного контролю над критичними ланками AI-екосистеми.

Литва: показовий приклад “малого, але чітко сформульованого” суверенного підходу

- Литва реалізує проєкт LitAI Factory, який офіційно визначено як ініціативу з перетворення національних HPC-спроможностей на суверенну AI-оптимізовану інфраструктуру в межах європейської мережі AI Factories.
- Проєкт передбачає розвиток високопродуктивних обчислень (HPC) для AI-навантажень, систем зберігання даних та доступу до обчислювальних прискорювачів, що формує базові технологічні компоненти суверенного ШІ.
- LitAI Factory інтегрована в екосистему EuroHPC, поєднуючи національні ресурси з європейською кооперацією, що демонструє модель “суверенності через інтеграцію”, а не ізоляцію.

Україна починає співпрацю з NVIDIA для розбудови екосистеми суверенного ШІ

- Визначення пріоритету: «Суверенний ШІ — це здатність держави створювати штучний інтелект, використовуючи власну інфраструктуру, дані та фахівців».
- Технологічна база: «Співпраця передбачає підтримку у створенні ШІ-інфраструктури на базі рішень NVIDIA, зокрема доступ до архітектури NVIDIA Horner для обчислювальних центрів».
- Мовний суверенітет: «Окремим напрямом стане створення української великої мовної моделі (LLM) для зміцнення позицій української мови в цифровому просторі та державних сервісах».

Рік ШІ-трансформації країни: що змінилося для мільйонів українців та держави

- ШІ як засіб національної стійкості: «За рік Україна перейшла від обговорень до впровадження реальних ШІ-рішень, які допомагають державі ставати швидшою та ефективнішою в умовах війни».
- Пріоритет оборони та безпеки: «Ключовим напрямом стало використання ШІ у сфері безпеки та оборони — від аналізу супутникових знімків до систем розпізнавання об'єктів, що є критичним для захисту державних інтересів».

Від розвитку ШІ до хмарних технологій: розпочинаємо новий етап співпраці з Microsoft

- Цифрова стійкість через хмарні рішення: «Співпраця з Microsoft дозволяє забезпечити безперервність роботи державних структур та захист критичних даних завдяки використанню хмарних технологій Azure».
- Інтеграція ШІ в державне управління: «Пріоритетом є впровадження інноваційних рішень на основі штучного інтелекту (зокрема Azure OpenAI) для автоматизації процесів та підвищення ефективності надання державних послуг».
- Кіберзахист як фундамент: «Важливим аспектом партнерства є посилення кібербезпеки державних інформаційних систем, що є необхідною умовою для безпечного впровадження ШІ-інструментів у масштабах всієї країни».

Штучний інтелект у судах та Дії: посилюємо міжнародні партнерства із ШІ

- Спеціалізовані галузеві моделі: «Паралельно з розробкою національної LLM починаємо створювати малі мовні моделі під специфічні галузі, зокрема для використання в судах, що дозволить навчати системи без ризику витоку даних».
- Автоматизація судових процесів: «Одним із пріоритетів є розробка та тестування моделей для ШІ в судах, що допомагатиме формувати проекти судових рішень і прискорить розгляд справ для громадян».
- Безпечне середовище обробки: «Використання потужностей партнерів (зокрема Beyond.PL та NVIDIA) дозволяє тренувати державні ШІ-продукти у високопродуктивному та масштабованому середовищі, гарантуючи захист персональних даних».

Асоціація IT Ukraine долучилася до обговорення Стратегії розвитку штучного інтелекту в Україні до 2030 року

- Стратегічна візія «Агентна держава» (Agentic State): Україна формує нову модель управління, де цифрові агенти проактивно надаватимуть послуги громадянам та оптимізуватимуть внутрішні процеси на всіх рівнях державного управління.
- Оптимізація юридичної та нормотворчої діяльності: Використання ШІ вже дозволило скоротити час на аналіз регуляторних актів до 72 годин та автоматизувати порівняння тисяч правових актів ЄС з українським законодавством для їхньої гармонізації.

- Національна інфраструктура та мовна модель: Пріоритетом є створення «AI Factory» (державної ШІ-інфраструктури) у співпраці з NVIDIA та розробка національної великої мовної моделі (LLM), яка відображатиме український контекст і стане елементом цифрового суверенітету

Вебінар «Роль ШІ в судовому адмініструванні: підвищення ефективності роботи команд»

- 24 лютого 2026 року відбувся вебінар, організований International Association for Court Administration (IACA), Державною судовою адміністрацією України та Проєктом ЄС «Право-Justice» (EU Project Pravo-Justice / Expertise France), з метою обговорення практичного досвіду впровадження ШІ та нормативних рамок для представників судової системи.
- Спікерами заходу виступили Богдан Криклевенко з темою про стандартні операційні процедури та Модельне положення щодо ШІ в судах, Расім Бабанли - використання генеративного ШІ в Базі правових позицій Верховного Суду, Кен Хві Тан із доповіддю про комплексну інтеграцію ШІ в Сінгапурі та Майкл Навін - проєкти ШІ в судах США та доступні практичні ресурси.

Коли технології працюють на правосуддя

- 5–6 березня 2026 року НШСУ провела тренінг «Застосування штучного інтелекту у суддівській діяльності» для підвищення кваліфікації суддів щодо правових, етичних та практичних аспектів використання алгоритмічних інструментів у системі правосуддя
- Використання інструментів ШІ може сприяти підвищенню ефективності роботи суду, водночас воно потребує належного розуміння правових, етичних та безпекових аспектів його застосування.
- Окрему увагу було приділено правовому регулюванню ШІ, етичним межам алгоритмічного правосуддя, європейським підходам до використання технологій ШІ, а також питанням захисту персональних даних

Курс Ради Європи HELP «Захист персональних даних при опублікуванні судових рішень»

- Це адаптована для України навчальна програма (березень-квітень 2026 року) з метою навчити суддів та працівників апарату суду балансувати між відкритістю правосуддя та захистом приватності осіб.
- Акцентовано увагу на процесі знеособлення судового рішення під час оприлюднення задля забезпечення балансу між відкритістю судових рішень та захистом права на приватність.
- Ризики повторної ідентифікації та профілювання, які виникають внаслідок оприлюднення судових рішень, є лише кількома прикладами, що можуть призвести до дискримінації, публічного приниження або порушення права бути забутим.

ВИСНОВКИ

- Для правосуддя прийнятним є не будь-який ШІ, а лише такий, що не втручається у суддівське переконання, не підміняє оцінку доказів і не створює ризику витоку персональних даних чи службової інформації.
- Суверенний ШІ для сфери правосуддя означає передусім контроль держави над даними, інфраструктурою, мовними моделями, кіберзахистом і процедурами безпечного використання, без чого цифровізація судової системи може послабити, а не зміцнити незалежність і безпеку правосуддя.

Додаткові джерела

- 1. Берназюк Ян. Штучний інтелект та система правосуддя України: результати співпраці у році, що минув <https://so.supreme.court.gov.ua/authors/934/shtuchnyi-intelekt-ta-systema-pravosuddia-ukrainy-rezultaty-spiivpratsi-u-rotsi-sh%D1%81ho-mynuv>

- 2. Берназюк Ян. Наукові надбання як основа для наступних кроків на шляху інтеграції штучного інтелекту в систему правосуддя <https://so.supreme.court.gov.ua/news/949/naukovi-nadbannia-iak-osnova-dlia-nastupnykh-krokov-na-shliakhu-intehratsii-shtuchnoho-intelektu-v-systemu-pravosuddia>
- 3. Берназюк Ян. Цифрова ера правосуддя: роль ШІ у забезпеченні єдності судової практики в Україні <https://so.supreme.court.gov.ua/news/986/tsyfrova-era-pravosuddia-rol-shi-u-zabezpechenni-iednosti-sudovoi-praktyky-v-ukraini>
- 4. Bernaziuk Ian. Artificial Intelligence and the Judicial system of Ukraine: results of cooperation in the past year <https://constitutionalist.com.ua/artificial-intelligence-and-the-judicial-system-of-ukraine-results-of-cooperation-in-the-past-year>
- 5. Берназюк Ян. Штучний інтелект і його використання для забезпечення єдності судової практики як складової довіри до суду // Слово Національної школи суддів України. – 2024, № 2(49), С. 16-35 https://slovo.nsj.gov.ua/images/pdf/2024_4_49/nsj_4_49_2024.pdf
- 6. Берназюк Ян. Ера ШІ й роль верховних судів у цифровій трансформації правосуддя // Юридична газета. № 4 (792). - С. 16-18. <https://yur-gazeta.com/publications/practice/sudova-praktika/era-shi-y-rol-verhovnih-sudiv-u-cifroviy-transformaciyi-pravosuddya.html>
- 7. Bernaziuk Ian. Artificial Intelligence in the Ukrainian Judiciary: Charting the Course Under the Digital Gavel <https://constitutionalist.com.ua/artificial-intelligence-in-the-ukrainian-judiciary-charting-the-course-under-the-digital-gavel>
- 8. Bernaziuk Ian. Benchmarking Justice: Can AI Uphold the Rule of Law? <https://law.ukma.edu.ua/wp-content/uploads/2025/11/Rule-of-Law-and-AI-Challenges.pdf>
- 9. Берназюк Ян. Правосуддя майбутнього: збереження незалежності та людяності в еру ШІ https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/161.%20Future_justice_independent_humane%20AI-era_bernaziuk%20%D0%B3%D0%BE%D1%82%D0%BE%D0%B2%D0%BE.pdf
- 10. Берназюк Ян. Межі втручання у приватне життя в умовах загроз національній безпеці: стандарти і виклики для правосуддя https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/135.%20Limits_of_Interference_Private_Life_under_National_Security%20Threats_bernaziuk.pdf
- 11. Берназюк Ян, Фонова Олена. Правосуддя 2035: між правом і кодом. Випуск № 18 подкастів НШСУ https://youtu.be/UlghLhHV8os?si=nCpvAl5p5KP3tY_G
- 12. Штучний інтелект у роботі адвоката та судовому процесі: можливості, межі, відповідальність <https://youtu.be/-qJ2FCeOEWW>
- 13. Коментар до статті 16 (використання суддею технологій ШІ) Кодексу суддівської етики <https://constitutionalist.com.ua/komentar-do-statti-16-vykorystannia-suddeiu-tekhnohij-shi-kodeksu-suddivskoi-etyky>

Джерела та матеріали

1. Засади використання інструментів штучного інтелекту у ВАКС (наказ № 56 від 19.12.2024). https://court.gov.ua/storage/portal/hcac/documents/orders/19.12.2024_56.pdf
2. Стратегія Вищого антикорупційного суду на 2026–2028 роки, (рішення зборів суддів ВАКС № 1 від 20.11.2025). https://court.gov.ua/storage/portal/hcac/self-governance/decisions/20.11.2025_1.pdf
3. Opinion № 26 (2023) of CCJE Moving forward: the use of assistive technology in the judiciary. <https://rm.coe.int/ccje-opinion-no-26-2023-final/1680adade7>
4. Opinion № 28 (2025) of CCJE On the importance of judicial well-being for the delivery of justice. <https://rm.coe.int/opinion-no-28-2025-of-the-ccje-published-/4880296bfa>
5. Кодекс суддівської етики (СТАТТЯ 16). <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0001415-24#Text>
6. Коментар до Кодексу суддівської етики, затверджений рішенням Ради суддів України від 02.03.2026 № 14. <https://constitutionalist.com.ua/komentar-do-statti-16-vykorystannia-suddeiu-tekhnohij-shi-kodeksu-suddivskoi-etyky>
7. Положення про використання технологій ШІ працівниками Апарату ВС (Наказ від 08.12.2025 № 117). <https://constitutionalist.com.ua/poperednij-proiekt-polozhennia-pro-vykorystannia-tekhnohij-shi-pratsivnykamy-aporatu-vs>

8. Положення про використання технологій ШІ працівниками Апарату ВС (Наказ від 08.12.2025 № 117).
https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/rizne/Polozhennya_SHI.pdf
9. Концепція ЄСІКС (наказ ДСА України від 30.04.2025 № 178).
https://court.gov.ua/storage/portal/dsa/normatyvno-pravova%20baza/N_178_2025_dodatok.pdf
10. Рекомендації з кіберзахисту інформаційно-комунікаційних систем, які використовують технології ШІ (наказ Держспецзв'язку від 23.02.2026 № 154). <https://cip.gov.ua/ua/docs/nakaz-administraciyi-derzhspeczv-yazku-vid-23-02-2026-154-pro-zatverdzhennya-rekomendacii-z-kiberzakhistu-informaciino-komunikaciinikh-sistem-yaki-vikoristovuyut-tehnologiyi-shtuchnogo-intelektu>
11. Рекомендації з відповідального використання штучного інтелекту для правників.
<https://constitutionalist.com.ua/rekomendatsii-z-vidpovidalnoho-vykorystannia-shtuchnoho-intelektu-dlia-pravnykiv>
12. Україна починає співпрацю з NVIDIA для розбудови екосистеми суверенного ШІ.
<https://thedigital.gov.ua/news/progress/pochynayemo-pratsiuvaty-z-nvidia-dlia-rozbudovy-suverennoho-shi-v-ukrayini>
13. Рік ШІ-трансформації країни: що змінилося для мільйонів українців та держави.
<https://thedigital.gov.ua/news/shtuchnyy-intelekt/rik-shi-transformatsiyi-krayiny-shcho-zmynilosia-dlia-milyoniv-ukrayintsiv-ta-derzavy>
14. Від розвитку ШІ до хмарних технологій: розпочинаємо новий етап співпраці з Microsoft. <https://thedigital.gov.ua/news/shtuchnyy-intelekt/vid-rozvytku-shi-do-khmarnykh-tehnologiy-rozpochynayemo-novyj-etap-spiivpratsi-z-microsoft>
15. Штучний інтелект у судах та Дії: посилюємо міжнародні партнерства із ШІ.
<https://thedigital.gov.ua/news/shtuchnyy-intelekt/shtuchnyy-intelekt-u-sudakh-ta-diyi-posyliuyemo-miznarodni-partnerstva-iz-shi>
16. Асоціація IT Ukraine долучилася до обговорення Стратегії розвитку штучного інтелекту в Україні до 2030 року. <https://itukraine.org.ua/en/the-it-ukraine-association-joined-the-discussion-on-the-artificial-intelligence-development-strategy-of-ukraine-until-2030>
17. Вебінар «Роль ШІ в судовому адмініструванні: підвищення ефективності роботи команд».
<https://www.pravojustice.eu/ua/post/shtuchnij-intelekt-u-sudovomu-administruvanni-miznarodnij-dosvid-ta-ukrayinski-praktiki>
18. Коли технології працюють на правосуддя. <https://nsj.gov.ua/ua/news/koli-tehnologii-pratsiut-na-pravosuddya>
19. Курс Ради Європи HELP «Захист персональних даних при опублікуванні судових рішень».
<https://nsj.gov.ua/ua/ogoloshennya/kurs-radi-evropi-help-zahist-personalnih-danih-pri-opublikuvanni-sudovih-rishen>
20. Додаткові джерела. <https://so.supreme.court.gov.ua/authors/934/shtuchnyi-intelekt-ta-systema-pravosuddia-ukrainy-rezultaty-spiivpratsi-u-rotsi-sh%D1%81ho-mynuv>
21. Додаткові джерела. <https://so.supreme.court.gov.ua/news/949/naukovi-nadbannia-iak-osnova-dlia-nastupnykh-krokv-na-shliakhu-intehratsii-shtuchnoho-intelektu-v-systemu-pravosuddia>
22. Додаткові джерела.
<https://so.supreme.court.gov.ua/news/986/tsyfrova-era-pravosuddia-rol-shi-u-zabezpechenni-iednosti-sudovoi-praktyky-v-ukraini>
23. Додаткові джерела.
<https://constitutionalist.com.ua/artificial-intelligence-and-the-judicial-system-of-ukraine-results-of-cooperation-in-the-past-year>
24. Додаткові джерела. https://slovo.nsj.gov.ua/images/pdf/2024_4_49/nsj_4_49_2024.pdf
25. Додаткові джерела.
<https://yur-gazeta.com/publications/practice/sudova-praktika/era-shi-y-rol-verhovnih-sudiv-u-cifroviy-transformaciyi-pravosuddya.html>
26. Додаткові джерела.
<https://constitutionalist.com.ua/artificial-intelligence-in-the-ukrainian-judiciary-charting-the-course-under-the-digital-gavel>
27. Додаткові джерела. <https://law.ukma.edu.ua/wp-content/uploads/2025/11/Rule-of-Law-and-AI-Challenges.pdf>
28. Додаткові джерела. https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/161.%20Future_justice_independent_humane%20AI-era_bernaziuk%20%D0%B3%D0%BE%D1%82%D0%BE%D0%B2%D0%BE.pdf
29. Додаткові джерела. https://court.gov.ua/storage/portal/supreme/135.%20Limits_of_Interference_Private_Life_under_National_Security%20Threats_bernaziuk.pdf
30. Додаткові джерела. https://youtu.be/UlghLhHV8os?si=nCpAl5p5KP3tY_G
31. Додаткові джерела. <https://youtu.be/-qJ2FCeOEWQ>

Файли матеріалу

Оригінальний файл автора